

Best Practice in Teaching and Learning

Name:

ผศ.ดร. สมชนก ภู่อำไพ

Position:

อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์

Title of the Best Practice:

การนำวิธีการสอนแบบสาธิต (Demonstration) และวิธีการสอนแบบบทบาทสมมุติ (Role Playing) มาใช้ควบคู่กัน ในการจัดการเรียนร่วมของนักศึกษาพิเศษ วิชา EDC 607: การออกแบบและพัฒนาการเรียนการสอน

Goal:

เพื่อจัดการเรียนรู้ให้นักศึกษาที่เป็นนักศึกษาปกติ และนักศึกษาพิเศษ (มีความบกพร่องทางการได้ยิน) ที่มาเรียนร่วมกัน ได้เรียนรู้ไปพร้อม ๆ กัน โดยทำให้นักศึกษาพิเศษเหล่านี้เรียนรู้ได้เหมือนนักศึกษาปกติมากที่สุด ในกรณีนี้อาจารย์ผู้สอนใช้วิธีการสอนแบบสาธิต (Demonstration) ควบคู่กับวิธีการสอนแบบบทบาทสมมุติ (Role Playing) โดยมีหลักการดังนี้

วิธีการสอนแบบสาธิต (Demonstration) เป็นวิธีสอนที่อาจารย์ผู้สอนมีหน้าที่ในการวางแผนการเรียนการสอนเป็นส่วนใหญ่ โดยมีการแสดงหรือการกระทำให้ดูเป็นตัวอย่าง ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้จากการสังเกต การกระทำหรือการแสดง

วิธีการสอนแบบบทบาทสมมุติ (Role Playing) เป็นกระบวนการที่อาจารย์ผู้สอนใช้เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ตามที่กำหนด โดยผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน ให้ผู้เรียนได้แสดงออกทั้งด้านความคิดและท่าทางการแสดง

Need for the Best Practice:

ในห้องเรียนวิชา EDC 607: การออกแบบและพัฒนาการเรียนการสอน มีนักศึกษาพิเศษทั้งหมด 4 คน นักศึกษา 2 คน พอได้ยินผ่านเครื่องช่วยฟังประกอบการอ่านริมฝีปาก อีก 2 คนไม่ได้ยินเลย นักศึกษาทั้ง 4 คนนี้ เป็นเพื่อนกันมาก่อน และมีความห่วงใยเอื้ออาทรกันมาก จนทำให้ความสนใจในตัวผู้สอนน้อยลง เนื่องจากคอยพะวงกับการใช้ภาษามือถ่ายทอดให้เพื่อนอีก 2 คนเข้าใจ ผู้สอนได้คิดหาวิธีการสอน

ให้นักศึกษาทั้ง 4 คนได้เรียนรู้ไปพร้อมๆ กัน และพร้อมๆ กับเพื่อนที่เป็นนักศึกษาปกติด้วย จึงได้ศึกษา การสอนของโรงเรียนเศรษฐเสถียร (โรงเรียนเด็กहुหนวก) ที่ใช้วิธีการสอนแบบการเล่านิทานประกอบการ แสดง แก่เด็กพิเศษที่ยังเป็นเด็กเล็ก ซึ่งนักเรียนสนุกและเข้าใจได้ดี ผู้สอนจึงนำมาปรับการสอนให้เหมาะกับ นักศึกษาระดับปริญญาโท โดยใช้วิธีการสอนแบบสาธิตแทนการเล่านิทาน และให้ลองแสดงแบบบทบาท สมมุติ หลังจากการดูสาธิตหลายแบบ

The Best Practice:

การนำวิธีการสอนแบบสาธิต (Demonstration) และวิธีการสอนแบบบทบาทสมมุติ (Role Playing) มาใช้ควบคู่กัน ในการจัดการเรียนร่วมของนักศึกษาพิเศษ วิชา EDC 607: การออกแบบและพัฒนาการเรียนการสอน มีการดำเนินการ ดังนี้ การสอนเริ่มจากการอธิบายโดยใช้เอกสารประกอบและการนำเสนอ Power Point ถึงสิ่งที่นักศึกษาต้องปฏิบัติ (มีตัวอย่างประกอบในรายละเอียด) เนื่องจากวิชานี้เป็นวิชาที่ต้อง ปฏิบัติ ดังนั้นก่อนลงมือปฏิบัตินักศึกษาจะต้องส่งแผนการจัดการเรียนรู้ก่อน หลังจากอาจารย์ผู้สอนตรวจ แล้วจึงจะให้นักศึกษาลงมือสอนได้ โดยให้นักศึกษาปกติเริ่มต้นการสาธิตก่อน เป็นการสาธิตที่ดีมาก เพราะมีทั้งผู้สอนได้ดีและผู้ที่ยังมีข้อบกพร่อง อาจารย์ผู้สอนจะช่วยอธิบายพร้อมให้คำแนะนำทุกคนหลัง การสอน นักศึกษาพิเศษ 4 คน เป็นกลุ่มสุดท้ายที่สอน ให้เขาแสดงบทบาทสมมุติว่า ถ้าจะออกไปทำการ สอนจริงแล้วจะทำอย่างไร จากการดูการสาธิตของเพื่อนๆ และคำแนะนำติชมของอาจารย์ผู้สอนแล้ว ผล ปรากฏว่า นักศึกษาทั้ง 4 คนทำได้ดีกว่าที่คาดไว้

Evidence of Success:

ในขณะที่สอน นักศึกษาทุกคนจะช่วยประเมินผลเพื่อนๆ ทั้งห้อง อาจารย์แจกใบประเมินผลและ เอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ผลการสอนของนักศึกษา 4 คนนี้ ออกมาดีเทียบเท่านักศึกษาปกติ และดีกว่า นักศึกษาปกติบางคนด้วย มี 1 คน ทำได้ดีมาก อีก 3 คน อยู่ในระดับดี และเพื่อนๆ ที่เป็นนักศึกษาปกติก็ ได้มีส่วนร่วมในการแสดงบทบาทสมมุติเป็นนักเรียนพิเศษ โดยหัดใช้ภาษามือ ทำให้เกิดความเอื้ออาทรใน ระหว่างกันและกันอย่างเห็นชัด และมีความร่วมมือเป็นหนึ่งเดียวเกิดขึ้น

Problems Encountered and Solution:

การเรียนร่วมไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ตั้งแต่ระดับเด็กเล็กจนถึงระดับมหาวิทยาลัย ดังนั้น ความเอา ใจใส่และการช่วยเหลือของอาจารย์ผู้สอนเป็นสิ่งสำคัญมาก การทดลองใช้วิธีการสอนแบบต่างๆ ซึ่งในวิชา EDC 607 อาจารย์ผู้สอนทดลองใช้วิธีการสอนแบบสาธิต (Demonstration) และวิธีการสอนแบบบทบาท สมมุติ (Role Playing) มาใช้ควบคู่กัน ในการจัดการเรียนร่วมของนักศึกษาพิเศษ ประกอบกับการศึกษาผล

ที่ได้รับ จะช่วยให้อาจารย์ผู้สอนสามารถช่วยให้นักศึกษาเรียนรู้ได้ไม่ว่าจะเป็นนักศึกษาปกติหรือนักศึกษาพิเศษ

Notes:

ยังมีวิธีการสอนแบบต่างๆ ที่อาจนำมาประยุกต์ใช้กับการจัดการเรียนรู้กับนักศึกษาบางคน เพราะแม้จะเป็นนักศึกษาปกติแต่ก็มีความแตกต่างกันในการรับรู้และเข้าใจ แม้จะเป็นนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา แต่นักศึกษาบางคนก็ต้องการเวลาออกชั่วโมงสอนปกติของอาจารย์ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจให้มากขึ้น สำหรับนักศึกษาพิเศษ 4 คนนี้ ผู้สอนได้นัดเวลาพิเศษเพิ่มให้ด้วย เพื่ออธิบายเพิ่มและเปิดโอกาสให้ซักถามได้โดยไม่ต้องกังวล เกรงใจ หรือเขินอายเพื่อนๆ ที่เป็นนักศึกษาปกติคนอื่นๆ ด้วย

End of Text